

**Asia C-711/19**

**Ennakkoratkaisupyyntö**

**Jättämispäivä:**

25.9.2019

**Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:**

Verwaltungsgerichtshof (Itävalta)

**Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksen tekemispäivä:**

3.9.2019

**Revision-menettelyn valittajat:**

Admiral Sportwetten GmbH

Novomatic AG

AKO Gastronomiebetriebs GmbH

**Vastapuolena oleva viranomainen:**

Magistrat der Stadt Wien, Magistratsabteilung 6

---

[– –]

[asian numero] [– –]

3.9.2019

Verwaltungsgerichtshof on tehnyt [– –] Revision-valituksesta, jossa valittajina ovat 1) Admiral Sportwetten GmbH, 2) Novomatic AG, molempien kotipaikka Gumpoldskirchen (Itävalta), ja 3) AKO Gastronomiebetriebs GmbH, kotipaikka Wien (Itävalta), [– –] ja joka on tehty Bundesfinanzgerichtin vedonlyöntiterminaaleista kannettavasta verosta (Wetterterminalabgabe) 23.8.2018 antamasta tuomiosta ZI. RV/7400063/2017 (Bundesfinanzgerichtissä vastaajana oleva viranomainen: Magistrat der Stadt Wien, Magistratsabteilung 6), seuraavan

**välipäätöksen:**

Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään SEUT 267 artiklan nojalla seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- 1) Onko teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 9.9.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/1535 1 artiklaa tulkittava siten, että vedonlyöntiterminaaleista kannettavasta verosta annetun Wienin osavaltion lain (Wiener Wettterminalabgabegesetz) säännöksiä, joissa säädetään vedonlyöntiterminaalin käytettäväksi tarjoamisen verottamisesta, on pidettävä mainitussa säännöksessä tarkoitettuina teknisinä määräyksinä?
- 2) Johtaako se, ettei vedonlyöntiterminaaleista kannettavasta verosta annetun Wienin osavaltion lain säännöksiä ole ilmoitettu direktiivissä (EU) 2015/1535 tarkoitettulla tavalla, siihen, ettei vedonlyöntiterminaaleista kannettavan veron kaltaista veroa voida kantaa?

**Perustelut:**

- 1 A. Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet
- 2 Ensimmäinen Revision-valittaja tarjoaa vedonlyöntiterminaalia (päätelaitetta), toinen Revision-valittaja on kyseisen vedonlyöntiterminaalin omistaja ja [alkup. s. 2] kolmas Revision-valittaja on vedonlyöntiterminaalin tarjoamisessa käytetyn tilan omistaja.
- 3 Ensimmäinen Revision-valittaja ilmoitti elokuusta 2016 lähtien useampaan otteeseen vastapuolena olevalle viranomaiselle, että sen tarkoituksena on tarjota käytettäväksi vedonlyöntiterminaalia kolmannen Revision-valittajan omistamassa toimipaikassa Wienissä. Ensimmäinen Revision-valittaja pyysi veron vahvistamista 0 euroksi, koska sen käsityksen mukaan verovelvollisuutta ei ollut.
- 4 Magistrat der Stadt Wien vahvisti 31.10.2016 tekemällään päätöksellä Revision-valittajilta – vedonlyöntiterminaalin tarjoajan ja omistajan sekä vedonlyöntiterminaalia varten käytetyn tilan omistajan ominaisuudessa – vedonlyöntiterminaaleista kannettavan veron määräksi 350 euroa syys- ja lokakuulta 2016 (kuukautta ja vedonlyöntiterminaalia kohti).
- 5 Magistrat der Stadt Wien vahvisti 2.1.2017 ja 24.7.2017 tekemillään päätöksillä marras- ja joulukuulta 2016 sekä vuoden 2017 tammi- ja kesäkuun väliseltä ajanjaksolta vedonlyöntiterminaaleista kannettavan veron (350 euroa kuukautta ja vedonlyöntiterminaalia kohti).
- 6 Revision-valittajat hakivat muutosta näihin päätöksiin. Ne väittivät yhteisesti, että vedonlyöntiterminaaleista kannettavasta verosta annetun Wienin osavaltion lain (Wiener Wettterminalabgabegesetz, jäljempänä WWAG) vedonlyöntiterminaaleja koskevat säännökset ovat teknisiä määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa ja ilmoittamisessa noudatettavasta kansainvälisestä menettelystä annetussa Wienin osavaltion laissa (Gesetz über internationale Informationsverfahren und Notifizierungen auf dem Gebiet technischer Vorschriften, jäljempänä WNotifG) ja 9.9.2015 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU)

2015/1535 (jäljempänä direktiivi 2015/1535) tarkoitettuja teknisiä määräyksiä. Revision-valittajien mukaan näitä teknisiä määräyksiä ei ole ilmoitettu komissiolle, joten niihin ei voida vedota yksityistä oikeussubjektia vastaan. Tästä seuraa, että vedonlyöntiterminaaleista kannettavaa veroa on kannettu perusteettomasti.

- 7 Verwaltungsgerichtshofissa riitautetussa ratkaisussaan Bundesfinanzgericht hylkäsi muutoksenhaut perusteettomina. **[alkup. s. 3]**
- 8 Bundesfinanzgericht perusteli näkemystään tarkemmin siten, että WWAG:n säännökset eivät ole WNotifG:ssä tai direktiivissä 2015/1535 tarkoitettuja teknisiä määräyksiä. WWAG:n osalta ei siten ollut ilmoittamisvelvollisuutta. Bundesfinanzgerichtin mukaan tästä seuraa, että Revision-valittajien osalta voitiin vedota WWAG:hen; vero on kannettu perustellusti.
- 9 Verfassungsgerichtshof (perustuslakituomioistuin, Itävalta) kieltäytyi ottamasta Revision-valittajien Bundesfinanzgerichtin ratkaisusta tekemää valitusta tutkittavaksi.
- 10 B. Asiaa koskevat kansallisen oikeuden säännökset
- 11 WWAG:n, joka on (Wienin) osavaltion laki, käsiteltävässä asiassa sovellettavassa alkuperäisessä versiossa (LGB1. nro 32/2016) säädetään muun muassa seuraavaa:

”Veron kohde

1 § Vedonlyöntiterminaalin tarjoamisesta käytettäväksi Wienin kaupungin alueella on maksettava vedonlyöntiterminaaleista kannettava vero.

Määritelmät

2 § Tässä laissa tarkoitetaan

1. ’vedonlyöntiterminaalilla’ tietyssä toimipaikassa sijaitsevaa vedonlyönnin keräyspistettä, joka on tiedonsiirtoyhteyden välityksellä yhteydessä vedonlyönnin toimeenpanijaan tai vedonvälittäjään ja jonka ansiosta henkilö voi osallistua suoraan vedonlyöntiin.
2. ’vedonlyönnin toimeenpanijalla’ toimijaa, joka panee vedonlyöntiä toimeen ammattimaisesti.
3. ’vedonvälittäjällä’ toimijaa, joka välittää vetoja ammattimaisesti.

Veron suuruus

3 § Vero vedonlyöntiterminaalin tarjoamisesta käytettäväksi on 350 euroa jokaiselta vedonlyöntiterminaalilta ja alkavalta kalenterikuukaudelta.

--

## Seuraamussäännökset

8 § (1) Sellaisesta toiminnasta tai toimimatta jättämisestä, jonka seurauksena veroa ei makseta lainkaan tai täysimääräisesti, on määrättävä hallinnollisesta rikkomuksesta seuraamuksena enintään 42 000 euron suuruinen sakko; jos sakkoa ei voida periä, on määrättävä enintään kuuden viikon korvaava vankeusrangaistus. Veron maksamatta jättäminen tai osittainen maksaminen [alkup. s. 4] jatkuu, kunnes verovelvollinen suorittaa veron oma-aloitteisesti tai veroviranomainen vahvistaa veron päätöksessä. – –”

- 12 WWAG:n alkuperäisen ehdotuksen (LG – 00689-2016/0001/LAT) perusteluissa todettiin erityisesti seuraavaa:

”Mahdollisuus käyttää vedonlyöntiterminalleja helposti ja anonyymisti otetaan hyvin myönteisesti vastaan mahdollisten asiakkaiden keskuudessa, ja tätä myönteistä vastaanottoa voidaan vielä vahvistaa toiminnanharjoittajien lisätarjonnalla. Nämä erityisolosuhteet huomioon ottaen on siten tarkoituksenmukaista säätää vedonlyöntiterminalien erityisestä verotuksesta tämän vedonlyönnin muodon hillitsemiseksi, etenkin kun myös tätä alaa on tarkasteltava peliriippuvuuden näkökulmasta kaikki kielteisine yhteiskunnallisine seurauksineen.

Vedonlyöntiterminaalit muodostavat suuremman riippuvuusrisikin kuin sellaiset vedonlyönnin keräyspisteet, joissa asioidaan toimipaikan henkilöstön kanssa. Tämä johtuu ennen kaikkea siitä, että henkilökohtaisen kontaktin puuttuessa kynnyks vedonlyöntiin osallistumiseen madaltuu ja siten vedonlyönti helpottuu. Vedonlyöntiin osallistuminen vedonlyöntiterminalin kautta lisää kokonaisuutena tarkasteltuna vedonlyöntiä. Tämä johtuu myös siitä, että teknisten mahdollisuuksien vuoksi vedonlyöntiterminalilla asiakkaiden käyttöön voidaan asettaa paljon suurempi vedonlyöntitarjonta. Samanaikaisesti vedonlyöntiterminaalit mahdollistavat sen, että entistä useampia vetoja voidaan asettaa peräkkäin yhä lyhyemmillä aikaväleillä.

Tästä syystä otetaan käyttöön vero, jota kannetaan vedonlyöntiterminalin tarjoamisesta käytettäväksi Wienin kaupungin alueella ja joka on 350 euroa jokaista vedonlyöntiterminalia ja alkavaa kalenterikuukautta kohti. – –

Veron kohteena on vedonlyöntiterminalin tarjoaminen käytettäväksi.

– – [Lakiin sisältyvällä] ilmauksella ’mahdollistaa suoraan vedonlyöntiin osallistumisen’ on tarkoitus selventää, että kaikki tekniset laitteet, joiden avulla yksinomaan asianomaisen yrityksen henkilökunta voi tarjota vedonlyöntiä asiakkaalle, eivät ole laissa tarkoitettuja vedonlyöntiterminalleja (esim. kioskit, joissa vedon syöttää yksinomaan myyntihenkilöstön edustaja eivätkä asiakkaat voi itse käyttää vedonlyönnin keräyslaitteistoa).

Määritelmistä on johdettava, että veron kohde ei liity vedonlyöntiterminalin käsitteeseen eikä tämän vedonlyönnin toimeenpanosta ja välittämisestä annettua

Wienin osavaltion lakia [Wiener Wettengesetz] koskevan ehdotuksen muihin määritelmiin ja että se eroaa [alkup. s. 5] vuoden 1957 maksulain [Gebührengesetz 1957] mukaisesta veron kohteesta siten, että vedonlyöntisopimuksen tekemisen sijaan verotetaan vedonlyöntiterminaalin tarjoamisesta käytettäväksi. – –

Veron määrän osalta viitataan Verfassungsgerichtshofin 5.12.2011 antamaan tuomioon B 533/11, VfSlg. 19.580/2011. Kyseisessä tuomiossa todettiin muun muassa, ettei lainsäätäjää voida moittia siitä, jos se rahapeliautomaattien käyttöön asettamisen kieltämisen sijasta haluaa hillitä automaattien käyttöön asettamista tai pelaamista korottamalla verorasitetta. Jos mahdollisia pelaajia tämän seurauksena estetään pelaamasta, koska pelaaminen ei ole houkuttelevaa, tämä on juuri lainsäätäjän tarkoituksen – jota ei voida perustuslain näkökulmasta moittia – mukaista. Tätä päättelyä voidaan soveltaa vedonlyöntiterminaaleista kannettavaan veroon. – –”

- 13 Vedonlyönnin toimeenpanosta ja välittämisestä annetun Wienin osavaltion lain (Gesetz über den Abschluss und die Vermittlung von Wetten (Wiener Wettengesetz)) käsiteltävässä asiassa sovellettavassa alkuperäisessä versiossa (LGB1. nro 26/2016) säädetään urheilutapahtumiin liittyvän vedonlyönnin ammattimaisesta toimeenpanosta (Buchmacherwette) ja ammattimaisesta välittämisestä (Totaliseurwette) sekä tällaisten vetojen ammattimaisesta välittämisestä ja vedonlyönnin asiakkaista (mainitun lain 1 §). Kyseisen lain 2 §:n 8 kohtaan sisältyy oma – vedonlyöntiterminaaleista kannettavasta verosta annettuun lakiin sisältyvästä määritelmästä hieman poikkeava – vedonlyöntiterminaalin määritelmä. Vedonlyönnin toimeenpanosta ja välittämisestä annettuun Wienin osavaltion lakiin sisältyy lisäksi kattavia säännöksiä vaatimuksista vedonlyöntiyrittäjän toimintaan tarvittavan luvan saamiselle. Sen 13 §:ssä säädetään tarkemmin vedonlyöntiterminaaleista.
- 14 Vedonlyönnin toimeenpanosta ja välittämisestä annetusta Wienin osavaltion laista ilmoitettiin direktiivin 2015/1535 säännösten mukaisesti (ilmoitusnumero: 2015/602/A).
- 15 WNotifG:llä (LGB1. nro 28/1996) – sellaisena kuin se on nyt voimassa (LGB1. nro 36/2016) – pannaan täytäntöön direktiivi 2015/1535 (WNotifG:n 7 §). Siihen sisältyvät pääosin kyseistä direktiiviä vastaavat määritelmät. [alkup. s. 6]
- 16 C. Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu
- 17 1. Ennakkoratkaisukysymysten merkityksellisyys
- 18 WWAG:n 3 §:n mukaan vero vedonlyöntiterminaalien tarjoamisesta käytettäväksi on 350 euroa jokaiselta vedonlyöntiterminaalilta ja alkavalta kalenterikuukaudelta. On riidatonta, että tämä tunnusmerkistö täyttyy nyt tarkasteltavassa tapauksessa kyseisinä ajanjaksoina ja että Revision-valittajat ovat kulloisessakin ominaisuudessaan (toiminnanharjoittaja, vedonlyöntiterminaalin omistaja ja toiminnanharjoittamiseen käytettävän tilan omistaja) WWAG:ssä tarkoitettuja

verovelvollisia. Kansalliseen perustuslainsäädäntöön pohjautuvat Revision-valittajien väitteet eivät menestyneet Verfassungsgerichtshofissa. Ne ovat siten kansallisen lainsäädännön mukaan verovelvollisia.

- 19 Revision-valittajat kuitenkin väittävät, että verovelvollisuus on unionin oikeuden vastainen. Tältä osin menettelyssä oli riidatonta, että vedonlyönnin toimeenpanosta ja välittämisestä annettua Wienin osavaltion lakia koskevasta ehdotuksesta poiketen WWAG:n ehdotusta ei ilmoitettu komissiolle direktiivin 2015/1535 mukaisesti.
- 20 Jos WWAG:n säännökset ovat – kuten Revision-valittajat väittävät – direktiivissä 2015/1535 tarkoitettuja teknisiä määräyksiä ja jos ilmoitusvelvollisuuden rikkomisesta voi seurata, ettei vedonlyöntiterminaaleista kannettavaa veroa voida kantaa, on kuitenkin katsottava, etteivät Revision-valittajat ole verovelvollisia. Verwaltungsgerichtshofin ratkaisu määräytyy siten mainittujen kysymysten perusteella.
- 21 2. Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys
- 22 Aluksi on syytä huomata, että – sikäli kuin Verwaltungsgerichtshof voi havaita – unionin tuomioistuin ei ole vielä lausunut käsiteltävässä asiassa tulkittavasta direktiivistä 2015/1535 (kyseistä direktiiviä koskeva ennakkoratkaisupyyntö on ilmeisesti esitetty asiassa C-727/17). Verwaltungsgerichtshof kuitenkin lähtee siitä, että tältä osin on sovellettava direktiiviä 2015/1535 edeltäneistä direktiiveistä, jotka sillä kodifioitiin (ks. direktiivin johdanto-osan ensimmäinen perustelukappale), annettua oikeuskäytäntöä. **[alkup. s. 7]**
- 23 Edeltäjädirektiivejä koskevan unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ”teknisen määräyksen” käsite kattaa neljä toimenpiteiden luokkaa, joita ovat ensinnäkin direktiivin 98/34 1 artiklan 3 alakohdassa (direktiivin 2015/1535 1 artiklan 1 kohdan c alakohdassa; ks. tästä myös liitteessä IV oleva vastaavuustaulukko) tarkoitettu ”tekninen eritelmä”, toiseksi tämän direktiivin 1 artiklan 4 alakohdassa (nykyisin 1 artiklan 1 kohdan d alakohdassa) määritelty ”muu vaatimus”, kolmanneksi kyseisen direktiivin 1 artiklan 5 alakohdassa (nykyisin 1 artiklan 1 kohdan e alakohdassa) tarkoitettu ”palveluja koskeva määräys” ja neljänneksi saman direktiivin 1 artiklan 11 alakohdassa (nykyisin 1 artiklan 1 kohdan f alakohdassa) tarkoitettut ”jäsenvaltioiden lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, joissa kielletään tuotteen valmistus, tuonti, kaupan pitäminen tai käyttö taikka joissa kielletään palvelujen tarjoaminen, palvelujen käyttö tai sijoittautuminen palvelujen tarjoajana” (ks. viimeksi tuomio 26.9.2018, Van Gennip ym., C-137/17, EU:C:2018:771, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; ks. lisäksi julkisasiamies Hoganin ratkaisuehdotus VG Media, C-299/17, EU:C:2018:1004, 19 kohta).
- 24 a) ”Tekniset eritelmät”
- 25 Tämä käsite edellyttää sitä, että kansallisella toimenpiteellä viitataan välttämättä tuotteeseen tai sen pakkaukseen sellaisenaan ja vahvistetaan näin ollen yksi

tuotteelta vaadittava ominaisuus, kuten mitat, myyntinimi, seloste tai merkitseminen (ks. tuomio 8.3.2001, van der Burg, C-278/99, EU:C:2001:143, 20 kohta; tuomio 21.4.2005, Lindberg, C-267/03, EU:C:2005:246, 57 kohta ja tuomio 26.9.2018, Van Gennip ym., C-137/17, EU:C:2018:771, 38 kohta; ks. myös tuomio 10.7.2014, Ivansson, C-307/13, EU:C:2014:2058, 19 kohta ja sitä seuraavat kohdat). Yleisiä säännöksiä ei tule pitää tällaisina teknisinä eritelminä (ks. äskettäin tuomio 10.7.2014, Ivansson, C-307/13, EU:C:2014:2058, 21 kohta ja sitä seuraava kohta).

- 26 WWAG koskee toiminnassa käytettäviä ”tuotteita” (vedonlyöntiterminaalieja) (ks. esim. tuomio 4.2.2016, Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, 71 kohta). WWAG:ssä ei kuitenkaan säädetä vedonlyöntipisteiden konkreettisista tunnusmerkeistä – toisin kuin vedonlyönnin toimeenpanosta ja välittämisestä annetussa Wienin osavaltion laissa. WWAG:ssä ainoastaan kuvataan, mikä tehtävä vedonlyöntiterminaalilla on; kyse on tältä osin kaikesti ”kuvailevista tekijöistä” (ks. tästä tuomio 13.10.2016, M. ja S., C-303/15, EU:C:2016:771, 28 kohta) eikä ”säännöksistä”. **[alkup. s. 8]** Verwaltungsgerichtshof katsoo näin ollen, ettei kyse ole teknisistä eritelmistä.
- 27 b) ”Muut vaatimukset”
- 28 Jotta kansallinen toimenpide voitaisiin luokitella ”muuksi vaatimukseksi” (tähän luokkaan sijoittamisen perusteluista ks. lähemmin tuomio 21.4.2005, Lindberg, C-267/03, EU:C:2005:246, 61 kohta ja sitä seuraavat kohdat), sen on oltava ”edellytys”, joka voi vaikuttaa merkittävästi kyseessä olevan tuotteen koostumukseen, luonteeseen tai kaupan pitämiseen (ks. tuomio 13.10.2016, M. ja S., C-303/15, EU:C:2016:771, 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; ks. lisäksi tuomio 4.2.2016, Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, 72 kohta). Kielto myöntää, jatkaa tai muuttaa lupia, jotka koskevat pienivoittoista automaattipelitoimintaa kasinojen ulkopuolella, voi vaikuttaa suoraan pienivoittoisten peliautomaattien kauppaan – ja siten niiden kaupan pitämiseen (ks. tuomio 19.7.2012, Fortuna ym., C-213/11, C-214/11 ja C-217/11, EU:C:2012:495, 36 kohta; ks. lisäksi tuomio 11.6.2015, Berlington Hungary ym., C-98/14, EU:C:2015:386, 99 kohta).
- 29 Käsiteltävässä asiassa ei ole tältä osin säädetty kiellosta vaan ainoastaan verotuksesta. Kuten alkuperäisen lakiehdotuksen perusteluista ilmenee, kyseinen vero otetaan kuitenkin käyttöön (joka tapauksessa myös) ”tämän vedonlyönnin muodon hillitsemiseksi”. Verotuksellisten tavoitteiden ohella lainsäätäjän tarkoituksena oli siten ilmeisesti myös estää pelaajia pelaamasta, vaikka Wienissä toimivien vedonlyöntiterminaalien, joita on noin 2 000, lukumäärä pysyikin jatkossa pääosin vakaana.
- 30 Tämän vuoksi ei siis vaikuta poissuljetulta, että vedonlyöntiterminaalien tarjoamisen verotusta on pidettävä vaatimuksena, joka asetetaan erityisesti kuluttajan (pelaajien) suojelutarkoituksessa, joka koskee tuotteen (vedonlyöntiterminaalien) elinkaarta markkinoille saattamisen jälkeen käytön

yhteydessä ja joka voi vaikuttaa merkittävästi vedonlyöntiterminaalin kaupan pitämiseen.

- 31 Tosin voisi olla lisäksi kyseenalaista, onko kyse direktiivin 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitettusta toimenpiteestä. Jos tässä yhteydessä **[alkup. s. 9]** mainitaan kuitenkin – vaikkakin ainoastaan ”erityisesti” – työntekijöiden suojelu, ei vaikuta ainakaan todennäköiseltä, että tältä osin on tarkoitus myös suojella pelaajia mahdolliselta peliriippuvuudelta.
- 32 c) ”Palveluja koskevat määräykset”
- 33 Kyseiseen luokkaan sijoittaminen edellyttää, että määräykset koskevat ”nimenomaisesti” tietoyhteiskunnan palveluja. Tämä on ratkaistava kyseisen määräyksen perusteluiden ja sen säädösoosan perusteella. Riittää, että määräyksellä on tämä tavoite sen tiettyjen säännösten osalta (ks. tuomio 20.12.2017, Falbert, C-255/16, EU:C:2017:983, 32 kohta). Kansallinen säännös, jossa säädetään peleistä, joihin ei ole säädettyä lupaa, määrättävistä rikosoikeudellisista rangaistuksista, on tekninen määräys, jos se koskee nimenomaisesti ja kohdennetusti verkkopelipalveluita (ks. äskettäin tuomio 20.12.2017, Falbert, C-255/16, EU:C:2017:983, 37 kohta).
- 34 WWAG:ssä säädetään tältä osin rangaistuksista ainoastaan siinä tapauksessa, että veroa ei makseta lainkaan tai täysimääräisesti tai ilmoittaminen laiminlyödään. Sitomalla verovelvollisuus vedonlyöntiterminaalin tarjoamiseen käytettäväksi WWAG:llä pyritään kuitenkin (myös) hillitsemään tällä tavalla tarjottavaa vedonlyöntiä (ks. edellä ”Muut vaatimukset”). Tältä osin ei kuitenkaan vaikuta mahdottomalta pitää WWAG:tä yleisluontoisena vaatimuksena, joka koskee tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamista. Ei vaikuta myöskään mahdottomalta, että näitä WWAG:n säännöksiä on pidettävä määräyksinä, jotka koskevat näitä palveluja – nimittäin vedonlyöntiterminaalin tarjoamiseen suoraan liittyvää vedonlyöntimahdollisuuksista tiedottamisen ja vedonlyönnin toimeenpanon mahdollistamista. Tilanne ei vaikuta olevan rinnastettavissa lentolipun varaamiseen tietokoneverkon välityksellä matkatoimistossa asiakkaan ollessa fyysisesti läsnä (direktiivin 2015/1535 liitteessä I olevan 1 kohdan c alakohta), koska asiakas itse käyttää vedonlyöntiterminaalia – vaikkakin kaiketi yleensä tilan, jossa vedonlyöntiterminaali sijaitsee, omistajan (edustajan) läsnä ollessa. **[alkup. s. 10]**
- 35 Siltä osin, onko esimerkiksi direktiivin 1 artiklan 6 kohta puolestaan esteenä tällaiselle arvioinnille, voidaan viitata edellä (kohdassa ”Muut vaatimukset”) esitettyihin toteamuksiin.
- 36 d) Neljännessä luokassa tarkoitettut määräykset
- 37 Tähän luokkaan sijoittaminen (ks. tämän luokan käyttöönotosta jälleen tuomio 21.4.2005, Lindberg, C-267/03, EU:C:2005:246, 73 kohta) edellyttää, että määräyksissä kielletään tuotteen valmistus, tuonti, kaupan pitäminen tai käyttö taikka palvelujen tarjoaminen tai käyttö (ks. tuomio 9.6.2011, Intercommunale



Intermosane, C-361/10, EU:C:2011:382, 13 kohta ja tuomio 10.7.2014, Ivansson, C-307/13, EU:C:2014:2058, 16 kohta).

- 38 Koska WWAG:hen ei sisälly tässä tarkoitettua kieltoa, se ei Verwaltungsgerichtshofin käsityksen mukaan kuulu tähän luokkaan. WWAG:n 8 §:ssä ei etenkään myöskään kielletä mainittuja toimintoja vaan säädetään seuraamuksista siinä tapauksessa, että veroa ei makseta lainkaan tai täysimääräisesti tai ilmoittaminen laiminlyödään.
- 39 e) ”Tosiasiallisesti noudatettavat määräykset”
- 40 Jos määräyksessä, jota ei voida pitää teknisenä määräyksenä, viitataan muihin määräyksiin, joita puolestaan on pidettävä teknisinä määräyksinä, ensiksi mainittua määräystä on pidettävä ”teknisenä määräyksenä, jota noudatetaan tosiasiallisesti” (ks. tuomio 10.7.2014, Ivansson, C-307/13, EU:C:2014:2058, 31 kohta).
- 41 Verwaltungsgerichtshofin näkemyksen mukaan tältä osin riittää, kun viitataan siihen, että WWAG:ssä ei nimenomaisesti viitata muihin määräyksiin – ei etenkään vedonlyönnin toimeenpanosta ja välittämisestä annettuun Wienin osavaltion lakiin (ks. tästä lisäksi tuomio 11.6.2015, Berlington Hungary ym., C-98/14, EU:C:2015:386, 96 kohta ja sitä seuraava kohta).
- 42 3. Toinen ennakkoratkaisukysymys
- 43 Komissiolle tehtävää ilmoitusta koskevan velvollisuuden rikkominen aiheuttaa unionin tuomioistuimen (edeltäjädirektiiveistä antaman) vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (toisin – vieläkin aiemmasta sääntelystä – tuomio 13.7.1989, Enichem Base, 380/87, EU:C:1989:318, 22 kohta ja sitä seuraava kohta) **[alkup. s. 11]** sen, ettei kyseisiä teknisiä määräyksiä voida soveltaa, joten niihin ei voida vedota yksityisiä vastaan (ks. tuomio 30.4.1996, CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, 54 kohta; tuomio 26.9.2000, Unilever Italia, C-443/98, EU:C:2000:496, 49 kohta ja sitä seuraavat kohdat; tuomio 10.7.2014, Ivansson, C-307/13, EU:C:2014:2058, 48 kohta ja tuomio 4.2.2016, Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, 68 kohta: soveltamatta jättäminen ei koske kaikkia tällaisen lain säännöksiä vaan vain siinä olevia teknisiä määräyksiä; ks. lisäksi julkisasiamies Hoganin ratkaisuehdotus VG Media, C-299/17, EU:C:2018:1004, 2 kohta; ks. kuitenkin myös tuomio 16.6.1998, Lemmens, C-226/97, EU:C:1998:296, 35 kohta ja sitä seuraavat kohdat).
- 44 Kokonaisuutena ottaen unionin oikeuden tulkinta ei vaikuta olevan niin ilmeinen, ettei siitä ole mitään perusteltua epäilystä (ks. tuomio 4.10.2018, komissio v. Ranska, C-416/17, EU:C:2018:811, 110 kohta).
- 45 Kysymykset esitetään näin ollen Euroopan unionin tuomioistuimelle SEUT 267 artiklan mukaisessa ennakkoratkaisupyynnössä.

[allekirjoitukset ja viralliset leimat]